Влада – Радам !

Голос України



Газета Верховної Ради України № 154 (654) ♦ Субота, 14 серпня 1993 року ♦ Ціна 40 крб.

ЗАПРАЦЮВАЛИ ШКІЛЬНІ БАЗАРИ - СКОРО ВЕРЕСЕНЬ.

(Народна прикмета)

Доки народжуватимуться діти, їх треба буде виховувати. І відправляти до школи чи ліцею, чи гімназії, одним словом, туди, де навчають уму-розуму, де пояснюють, чим літера «О» відрізняється від нуля. А коли дітлахи вивчаться виводити свої каракулі так, що їх вже зможе хтось, крім них, прочитати, — настане час дізнатися про маточки і тичинки і як зробити електродвигунчик чи ще якусь украй необхідну в дитячому господарстві річ. Та формулу складної речовини або літературний твір не напишеш, як раніше, на манжеті. Потрібен зошит. І ручка. І олівці, і фарби, і спортивний костюм, і дуже неприємна, але теж потрібна річ — щоденник, щоб батьки бачили, яку оцінку принесло їх дитя зі школи. А в чому ж носити? У портфелі, ранці чи рюкзачку. І все це продається на тих самих шкільних базарах, які є невід'ємною прикметою серпня.

(Закінчення на 4-й сторінці)



На знімку: шкільний базар в київському універмазі «Дитячий світ».

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Цитата дня

«Останні тижні проблеми в Росії ще більше загострилися. Повним ходом іде добре продумана і скоординована частиною керівництва Верховної Ради кампанія з дискредитації і руйнації не лише виконавчих, але й представницьких органів влади. По суті, через вищий законодавчий орган Росії реалізується установка Другого конгресу фронту національного порятунку на скасування посади Президента, заручення законодавців, на розвал реформ. Майже всі рішення парламенту є викликом Президентові, викликом волі народу, висловленої на референдумі».

З виступу Б.Ельцина на нараді представників державних телерадіокомпаній Росії та керівників російської преси.

Чутки про смерть купона перебільшені?

Відбулося перше засідання Ради з питань банківської діяльності. Створено її за ініціативою Кабінету міністрів. Вона по суті буде консультативним органом при уряді, розроблятиме і вноситиме свої пропозиції при проведенні банківської реформи, антиінфляційних та інших заходів, що стосуються фінансової, монетарної політики нашої держави. До Ради входять представники Національного банку, Укрексимбанку, найбільших комерційних банків України, фінансисти.

Прем'єр-міністра України Леоніда Кучму, який вів перше засідання, засипали градом запитань та пропозицій. Цікавила банкірів передусім грошова реформа, якою вона буде, кредитні ставки, емісія, хід приватизації. Відповідаючи на запитання, Леонід Данилович сказав, що гривна може бути введена лише за наявності в Україні стабілізаційного фонду. А це не менше двох мільярдів доларів. Щодо самої реформи, то вона ні в якому разі не буде конфіскаційною. Погодився Прем'єр з тим, що приватизація могла б суттєво подіяти на зупинення інфляційних процесів.

Відбулася дискусія щодо дій уряду по регулюванню діяльності комерційних банків та продажу валюти державі. По суті перше засідання лише окреслило коло проблем, над якими надалі працюватиме Рада з питань банківської діяльності.

Офіційно

У понеділок 16 серпня Прем'єр-міністр України Леонід Кучма вирушить у поїздку по Дніпропетровській, Хмельницькій та Київській областях.

Відбудуться зустрічі Глави уряду з трудівниками сільськогосподарських підприємств, представниками Президента в областях і районах, де мова йтиме про виконання державних замовлень по здачі зерна.

Арифметика не лише для першокласників

Щоб спорядити цього року до школи першокласника, потрібно мати в гаманці мінімум 130 тисяч купонів, одинадцятикласника — 230. Така батьківська арифметика. Правда, можливо, поталанить зекономити на підручниках: держзамовлення поки що виконане лише на половину, катастрофічно не вистачає україномовних навчальних посібників з фізики, географії, хімії, історії...

Міністерство освіти нині опрацьовує матеріали про готовність навчальних закладів України до Першовересня, щоб 20 серпня подати їх на розгляд постійної Комісії Верховної Ради з питань освіти і науки.

Можливо, офіційна інформація викличе реакцію парламенту, уряду, президентських структур, аналогічну реакції Київської держадміністрації, яка потурбувалася про виділення 3 мільярдів безпроцентного кредиту торговельним підприємствам столиці, щоб зупинити зростання цін на шкільні товари.

Абзац з листа

«...З'явилося останнім часом чимало всяких ліцеїв та гімназій. Та вони або ті ж самі школи, що тільки назву змінили, а якщо ні, то спробуй-но туди дитину влаштувати — не проб'єшся крізь грошовитих та «потрібних». От і виходить, що нормальну освіту власним дітям можуть дати тільки ті, хто або при владі, або при грошах. А простому люду, як і раніше, нічого й потикатися...»

Алла Хуторна.

Київ.

Готуємося до свята

КІРОВОГРАД

Дню Незалежності присвятили свій трудовий дарунок трудівники птахофабрики «Сагайдацька» Устинівського району, виконавши взяте зобов'язання з продажу зерна державі на 105,2 відсотка. І продовжують продавати. За їхнім прикладом вагомий внесок до українського незалежного «короваю» роблять і трудівники колгоспів імені Куйбишева, Мічуріна, радгоспів «Інгульський» та «Устинівський».

— Може як на когось цей внесок не такий уже й значний, — сказав заступник глави облдержадміністрації, котрий відповідає за підготовку до відзначення ювілею Віталій Смаглюк, — але, враховуючи, що це зроблено в одвічно посушливому районі, де навіть селянам воду привозять, бо своїх криниць немає, не можна не схилитися перед трудовою звитягою хліборобів.



А сам День незалежності в області планують зустріти як належить. У деяких районах він збіжиться з обжинками і люди вип'ють чарку за те, «щоб наша доля нас не цуралась, щоб краще в світі жилося». В інших — будуть урочисті засідання, концерти, народні гуляння. А в Кіровограді епіцентром свята стане площа Кірова, де після урочистого засідання відбудеться великий святковий концерт з участю кращих художніх колективів міста. Кращих з кращих —театр народної пісні «Зоряни» відправляють до Києва для участі в урядових заходах.

ДОНЕЦЬК

Новий житловий масив зводиться в столиці шахтарського краю. У Будьоннівському районі міста за короткий час вже виросло кілька сучасних багатоповерхових будинків, розпочато будівництво школи на 1.276 місць, дитсадків, крамниць, підприємств служби побуту, інших об'єктів соціально-культурного призначення. Напередодні свята нашої молодої державності в одному з будинків на центральній магістралі нового мікрорайону — вулиці Незалежності відсвяткували перші новосілля сім'ї гірників із шахтоуправління «Донбас» та «чорнобильців».

У партіях і рухах

На столі дещо, за «столом» нікого

Третій етап «круглого столу» політпартій і громадських організацій України, здається, вичерпав себе і не виправдав надій ні громадськості, ні власних організаторів. В його роботі оголошено безстрокову перерву. Цим він і підтвердив те, в що не дуже хотілося вірити, а саме — політична криза охопила не тільки владу, а й інші суб'єкти політичного життя, партії й організації. Ні поодинці, ні разом, вони так і не змогли виробити щось конкретно-конструктивне й альтернативне економічному союзові СНД.

Максимум, на який спромігся «стіл», — в ідеї, висловленій в останній заяві УРП «Про напрямки економічної співпраці України». Підкреслюючи намагання Росії створити на терені СНД замкнутий євразійський простір і спроби втягнути в нього Україну і Білорусь, заява нагадує про сумний багатовіковий досвід інтеграції нашої держави з Росією.

(Закінчення на 2-й стор.)

ХЛІБОРОБАМ КИЇВЩИНИ

Представникові Президента України в Київській області Івану КАПШТИКОВІ

Вельмишановні жниварі Київщини!

Вельмишановний Іване Марковичу!

Від імені Уряду України щиросердно вітаю вас з виконанням державного замовлення по продажу державі ранніх зернових. Особливо приємно відзначити, що, незважаючи на літню повінь у поліських районах, хлібороби Київщини здали у засіки держави 343 тисячі тонн ранніх зернових, значно перевершивши замовлення. Нинішня висока середня врожайність зернових по Київській області, дружна і організована робота жниварів ще раз переконує мене у тому, що треба створювати усі умови для вільної, творчої роботи селянства. Запевняю, що Уряд зробить усе залежне від нього, щоб відродилася хліборобська слава України!

Бажаю вам успішно віджнивувати, створити надійні насіннєві і фуражні запаси, закласти добру основу під майбутній урожай!

Прем'єр-міністр України
Леонід КУЧМА.

ЗВЕДЕННЯ

про хід продажу зерна в державні ресурси України станом на 12 серпня

(по даним Мінсільгосппроду)

Області	Держзамовлення, тис. тонн	Надійшло всього, тис. тонн	% виконання держзамовлення
Республіка Крим	680	388	57
Вінницька	900	501	56
Волинська	140	105	75
Дніпропетровська	1090	897	82
Донецька	660	409	62
Житомирська	150	121	81
Закарпатська	15	17	113
Запорізька	1010	465	46
Ів.-Франківська	70	66	94
Київська	400	351	88
Кіровоградська	1000	621	62
Луганська	610	317	52
Львівська	130	108	83
Миколаївська	900	618	69
Одеська	1050	641	61
Полтавська	920	766	83
Рівненська	120	106	88
Сумська	500	250	50
Тернопільська	380	216	57
Харківська	950	680	72
Херсонська	1050	608	58
Хмельницька	644	403	63
Черкаська	700	452	65
Чернівецька	96	69	72
Чернігівська	335	209	62
Всього-	14500	9384	65

За станом на 12 серпня намолот зернових культур становить 34,2 млн. тонн, у державні ресурси їх надійшло 9,4 млн. тонн, або 65 процентів держзамовлення. У минулому році було заготовлено 7,9 млн. тонн.

Виконали держзамовлення з ранніх зернових культур господарства Полтавської, Дніпропетровської, Київської областей.

Близькі до виконання держзамовлення господарства Львівської, Івано-Франківської областей.

Значно нижче від своїх можливостей йде заготівля хліба в Одеській, Херсонській, Миколаївській, Вінницькій областях, Республіці Крим. У цих областях на токах накопичилося від 1 до 1,8 млн. тонн хліба.

НА СТОЛІ ДЕЩО, ЗА «СТОЛОМ» НІКОГО

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

І пропонує альтернативу: «Особливу увагу слід приділити розвиткові міждержавної кооперації й укладанню економічних договорів з посткомуністичними країнами Східної Європи, з якими вже був напрацьований досвід відповідної співпраці в рамках РЕВ. Враховуючи невеликий розрив у рівнях економічного розвитку, компактне розташування і наявність розвинутої економічної інфраструктури, ми вважаємо за доцільне розпочати роботу з утворення на основі посткомуністичних країн Східної Європи, України, Білорусі, Молдови і країн Прибалтики Балто-Чорноморської економічної співдружності».

На резонні запитання з залу «Яким чином можна обійтися сьогодні без традиційних східних ринків збуту українських товарів?» один з лідерів УРП А. Шебіко відповів: мовляв, запропоноване — це не модель, а напрямки пошуків економічних партнерів, головний з яких — економічна вигода. Напрямки куди? Звичайно, в об'єднану Європу, в світ.

Як і обіцяв («ГУ» за 7 серпня ц. р.), зі спробою альтернативи економічному союзові виступив С. Плачинда, назвавши її «план першочергових заходів на вересень — грудень 1993 року». Селянські демократи в цьому плані пропонують в першу чергу зберегти в Україні хліб нового врожаю і не допустити його продажу на схід і північ, закрити з 1 вересня українські кордони на замок, посилити митний контроль, довести за вказаний період приватизацію держмайна до 30 відсотків, залучити «чесний західний капітал», увести гривну на товари першого вжитку тощо.

Л. Скорик, як завжди, у всіх негараздах звинуватила уряд Л. Кучми і запропонувала «шукати альтернативу, не економічному союзові, а нинішньому Кабінетові міністрів». «Нам потрібна сильна виконавча влада державницького спрямування»,— резюмувала вона і наголосила, що всю владу треба віддати Президентові...

...Головуючий І. Драч запитав про пропозиції, а заступник голови Руху О. Лавринович відповів, що «слова без справ перетнули допустиму межу». На тому й розійшлися. І якби не ситуація навколо вересневого референдуму, то невідомо, чим і займалася б опозиція...

Володимир СКАЧКО.

Долю СНО-2 визначила Україна. Чи так це?



Після підписання Президентами США і Росії Договору СНО-2 і парламентських слухань з цієї угоди в Російській Федерації тема ратифікації нового договору не сходить зі сторінок масової преси. У ході тривалої дискусії викладено всі аргументи як на підтримку, так і проти ратифікації Договору СНО-2. Немає сенсу детально їх викладати. У стислому вигляді противниками договору наводяться нижчевикладені аргументи.

Перший: цей договір закріплює досягнення мети, що її ставила американська сторона впродовж усього ходу переговорного процесу,— ліквідації найсильнішої складової стратегічних ядерних сил — важких ракет SS-18 і твердопаливних ракет SS-24.

Другий: у разі відмови від договору США матиме можливість довести чисельність боєзарядів до 7000, тоді як наша країна тільки до 4500, а це вже порушення паритету.

Третій: відповідно до нового договору Росія змушена витратити значні кошти, з одного боку, на ліквідацію своїх найсучасніших стратегічних ракет, з іншого боку, на розробку і виробництво нових засобів озброєнь (МРБ типу SS-25 і БРПЛ SS-N-20).

Захисники Договору СНО-2, визнаючи, по суті, зазначені недоліки, висувають як виправдання прийнятих поступок вельми своєрідну версію. Так, в опублікованому в газеті «Известия» від 10 квітня 1993 р. військовому огляді стверджується, що рішення про відмову від ракет SS-18 і SS-24 є вимушеним, бо «генеральним розробником цих ракет було КБ «Південне» у Дніпропетровську. Україна прийняла без'ядерний статус, а він передбачає неприпустимість виробництва стратегічної наступальної зброї, що нею вважаються за міжнародними нормами міжконтинентальні балістичні ракети».

Оскільки важко підозрювати авторитетних учасників дискусії у необізнаності з питаннями «міжнародних норм», то залишається тільки один висновок: у цьому твердженні видається бажане за дійсне.

Так, керівництво України неодноразово роз'яснювало суть офіційно прийнятих Верховною Радою України документів, що стосуються без'ядерного статусу (Декларація про державний суверенітет від 16 липня 1990 р., заява Верховної Ради від 24 вересня 1991 р. «Про без'ядерний статус України»), підкреслюючи намір України в майбутньому дотримуватися трьох неядерних принципів: не приймати, не випускати і не купувати ядерної зброї.

У Лісабонському протоколі до Договору СНО-1 (ст. V), який поки що не ратифікований Верховною Радою України, передбачається «приєднання України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 1 липня 1968 р. як держави-учасниці, що не має ядерної зброї, у якнайкоротший строк».

Звернімося далі до вказаного договору. Згідно зі ст. II «кожна з держав — учасниць цього Договору, яка не має ядерної зброї, зобов'язується: не приймати від будь-кого... не виробляти і не купувати... і не приймати будь-якої допомоги у виробництві ядерної зброї або інших ядерних вибухових пристроїв», тобто йдеться, власне, про ядерні боєзаряди, та аж ніяк не про засоби доставки їх. Якщо читачеві такий висновок здаватиметься недостатньо очевидним, то наведемо ще один витяг з документів, що викладають «міжнародні норми»:

«...Під ядерною зброєю мається на увазі будь-який пристрій, що здатний вивільняти неконтрольовану ядерну енергію і має таку групу характеристик, які підходять для використання її у воєнних цілях. Інструмент, який може використовуватися для транспортування або приведення в рух пристрою, не охоплюється цим визначенням, якщо він відокремлюється від пристрою і не є його невід'ємною частиною».

Ядерні держави: СРСР, США, Великобританія, Франція і Китай приєдналися до Договору Тлателолко, підписавши Протокол II до нього, в якому, зокрема, підкреслюється, що визначення ядерної зброї, що міститься у ст. 5 Договору, застосовуватиметься до Протоколу II «так само, як і положення про ратифікацію, застереження, денонсацію...» тощо, які містяться у договорі (ст. 4 Протоколу).

Наведене у Договорі Тлателолко визначення ядерної зброї юридично визнане всіма ядерними державами

Можна додати далі, що питання виробництва і передачі ракет і ракетних технологій регулюються зовсім іншим міжнародним документом — «Режимом контролю за ракетними технологіями» (РКТР), встановленим 16 квітня 1987 р., який аж ніяк не може обмежувати передачу ракет і ракетних технологій між Росією та Україною як правонаступниками СРСР.

Таким чином із заяв Верховної Ради України про намір дотримуватися в майбутньому без'ядерного статусу зовсім не випливає неможливість виробництва на її території ракет або літаків як потенційних носіїв ядерної зброї. І, отже, спроби пояснити поступки з боку Росії у Договорі СНО-2 позицією України абсолютно безпідставні.

Це, як кажуть, намагання звалити питання «з хворої голови на здорову».

Автором згадуваного «військового огляду» краще, ніж спеціалістам в Україні, відомо, що про подовження експлуатації ракет з РГЧ ІН не може й бути мови, бо відповідальність за це має нести розробник — КБ «Південне». А нині — це «відрубаний» напрям. Постає щодо цього одне цілком природне запитання: ким «відрубаний»?

Відповідь на нього можна одержати, виходячи з таких двох чинників. Ще рік тому Президент України Л. Кравчук підписав і передав Російській Федерації угоду про спільне гарантування безпеки експлуатації ядерних озброєнь на території СНД, але документ так і не пройшов погодження.

У жовтні 1991 року група експертів Російської Федерації у рекомендаціях політичному керівництву країни запропонувала:

«кількість НІОКР в галузі стратегічних озброєнь треба скоротити в 3—4 рази, причому починаючи з середини 1992 р., припинити всі подібні НІОКР, виконувані головними розробниками, розташованими за межами Росії. Насамперед такий захід має стосуватися НВО «Південне», заводів у Дніпропетровську і у Павлограді на Україні» (справжній текст зі згадуваних рекомендацій експертів).

Як на коментарі до цього можна послатися на те, що навіть представники США неодноразово висловлювали розуміння необхідності взаємозв'язків між Росією та Україною у питаннях виробництва та експлуатації ракетно-космічної техніки.

Водночас представники Російської Федерації погодилися на підписання далеко не паритетного договору, однією з політичних цілей якого, як тепер очевидно, є прагнення втілити в життя вищенаведену рекомендацію експертів.

Із викладеного з очевидністю випливає і відповідь на запитання заголовка — зміст Договору СНО-2 визначили не дії України, а дії щодо України. Якщо Україна і може вплинути якимсь чином на долю нового договору, то хіба що шляхом свого ставлення до Договору СНО-1.

Анатолій ШЕВЦОВ,
виконавчий директор, керівник філіалу Національного інституту стратегічних досліджень України, доктор технічних наук, академік АІНУ.

Польовий стан

Доберемось до мільйона

Першим в області виконав держзамовлення Голованівський район. З його господарств на хлібоприймальні пункти уже надійшло близько 42 тисяч тонн зерна. А що врожайність пшениці сягнула 50 центнерів з гектара, вирішили продати ще.

Наближаються до виконання найпершої заповіді хлібороби Знам'янського, Вільшанського, Ульяновського районів. А загалом область продала понад 600 тисяч тонн. До обумовленого мільйона — рукою подати.

Микола ВОЛОК.
Кіровоградська область.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про День працівників нафтової, газової та нафтопереробної промисловості

На підтримку ініціативи працівників нафтової, газової, нафтопереробної промисловості та нафтопродуктозабезпечення **постановляю:**

Встановити в Україні професійне свято працівників нафтової, газової, нафтопереробної промисловості та нафтопродуктозабезпечення — День працівників нафтової, газової та нафтопереробної промисловості, яке відзначати щорічно у другу неділю вересня.

Президент України Л. КРАВЧУК

м. Київ,
12 серпня 1993 року.

КОНТРАБАНДИСТИ НЕ ГИНУТЬ ЗА МЕТАЛ, АЛЕ ВОЛІ ПОЗБАВЛЯЮТЬСЯ

У суді Московського району м. Києва завершилося слухання кримінальної справи про контрабанду титану, розслідування якої вели працівники столичного управління Служби безпеки України.

До відповідальності притягнуто двох представників СП «Патон метälз імпекс» — заступника генерального директора Геннадія Семенова і керівника відділу збуту Андрія Коробку.

З їхньою безпосередньою участю, як свідчать матеріали справи, спільне підприємство здійснювало незаконні зовнішньоекономічні операції. За підробленими документами через державний кордон України переправлявся високоякісний метал, вироблений з титанових відходів. Загальна вага предметів контрабанди становить 127,8 т, що в цінах 1992 року дорівнює близько 150 млн. карбованців.

За скоєні злочини ділків засуджено відповідно до 6,5 і 6 років позбавлення волі з відбуттям покарання у ВТК посиленого режиму з конфіскацією особистого майна.

Сергій ШЕВЧЕНКО. (Прес-центр УСБУ).

У СЕВАСТОПОЛІ ЙДУТЬ ДОЩІ

Коли ми зателефонували до держадміністрації Севастополя і запитали, що нового в місті, нам відповіли: «Йдуть дощі».

Це справді для Севастополя — новина. Бо після кількамісячної спеки небо, нарешті, «закундибасилось» і пішов теплий літній дощ.

А так новин особливих немає. Хоча... Севастопольці полегшено зітхнули після рішення т. зв. російської народної ради міста проводити мітинги і «народні віча» не щотижня, а щомісяця.

На засіданні Військової ради ЧФ командувач Чорноморським флотом адмірал Едуард Балтін назвав одним із чинників, що негативно впливають на стан військової дисципліни, спроби різних партій та рухів втягнути особовий склад у політичну боротьбу, яка розгорнулася навколо статусу ЧФ. Головне зараз, підкреслив адмірал, — не допустити розшарування особового складу на цьому грунті, зберегти флот як єдину, монолітну і боєздатну одиницю.

Щойно успішно закінчилися учбово-тренувальні польоти в авіаполку ППО України, де командиром полковник Сергій Нецвєтаєв. Екіпажі відпрацьовували взаємодію перед заступленням на бойове чергування з охорони повітряних кордонів України. Під час польотів здійснювалася і взаємодія авіаторів із частинами та кораблями ВМС України. А в авіаційній базі ЧФ, якою командує підполковник Аркадій Мочар, 70 відсотків особового складу склали присягу на вірність народові України, 20 відсотків — народові Росії, а решта — присягу СНД. У даний час дедалі більше військовослужбовців роблять вибір на користь держави, в якій вони живуть. Нарешті завершилися поневіряння екіпажу сторожового корабля ВМС України «Гетьман Сагайдачний». Він зайняв місце біля тринадцятого причалу, отримуючи з берега електроенергію та воду.

А ось новина іншого плану. 142 курсанти Київського військово-морського інституту згідно із директивою начальника штабу ЧФ прибули до Севастополя для проходження стажування. Та ба! За словами керівника групи капітана третього рангу Івана Горнина, як повідомила газета «Флот України», 62 курсантам відмовлено у стажуванні на кораблях Донузлавської дивізії. Є побоювання, що те саме може статися і з рештою 80 курсантами. Спостерігачі вважають, що своє слово в цій ситуації мусить сказати командувач ЧФ.

...У Севастополі йдуть дощі. Згідно з планом працюють всі підприємства, несуть службу моряки ВМС України і Чорноморського флоту. Все буде гаразд, не було б тільки політичних пристрастей, що їх все ж таки прагнуть розпалити різного штибу проросійські партії та рухи Севастополя.

Олександр ПІЛАТ.

Економіка

АНТИІНФЛЯЦІЙНА ПОЛІТИКА: можливі варіанти

Інфляційні процеси потрібно стримувати шляхом істотного обмеження грошової маси, що в обігу. Вона має зростати не швидше, ніж виробництво, бо, як відомо, будь-які зайві гроші у сфері обігу (грошова і кредитна емісія, неконтрольоване зростання заробітної плати) теж спричиняють зростання цін. Проте обмеження грошової маси (проведення жорсткої емісійної дистрикції) — необхідна, але недостатня умова приборкання інфляції. І не вирішальна умова. Чому? А тому, що інфляційний процес у нас не тільки монетарний (грошовий) і не так монетарного, як іншого характеру (про що буде далі). Цим пояснюється обмеженість і неефективність монетаристських рецептів лікування нашої економіки.

Інфляція в Україні має водночас структурний, інституціональний і монетарний характер.

Отже, антиінфляційна політика має бути комплексною, тобто здійснюватись на основі поєднання монетарних і немонетарних методів.

Для виходу з наявної тяжкої ситуації потрібні нестандартні, нетрадиційні рішення. Застосування традиційного набору антиінфляційних заходів (зменшення грошової та кредитної емісії, заморожування заробітної плати) веде до втрати інфляційних інструментів перебудови народного господарства, придушення попиту і паралічу стимулів до праці.

Для вгамування інфляції перш за все необхідно розв'язати проблему насичення ринку товарами. Це — головне, все інше — похідне. Збільшення випуску товарів народного споживання — найдійовіший антиінфляційний захід. Пояснюється це тим, що основним чинником дестабілізації є не зростання заробітної плати, навіть не грошова і кредитна емісія, а загальний товарний дефіцит.

Основними чинниками інфляції за наших умов є саме нестача товарів, спад виробництва, відсутність стимулів до праці, включаючи власну тверду валюту, «структурна хвороба» (ми надто далеко відійшли від природних пропорцій, що вимагає тотальної переструктуризації, а отже, і коштів), монополізм і корупція. У нас не вільні, а монопольні ціни. Вільне ціноутворення тримається на конкуренції виробників товарів.

Такий елемент антиінфляційної політики, як стримування платоспроможного попиту, за наших умов відступив на задній план. Цей елемент ефективно спрацьовує, коли є справжній ринок — ринок покупця (а не виробника). А в нас зовсім інші умови, тож і треба оперувати іншими інструментами. Здійснити перехід до ринку неможливо на основі придушення попиту. У нас ціни на товари не знижуються навіть і за слабкого попиту. Без урахування цієї обставини наївно розраховувати на ефективність антиінфляційної політики.

За товарного дефіциту перемога над інфляцією можлива тільки на основі розвитку виробництва товарів і послуг. Головна проблема поточного моменту — це проблема виробництва. Іншими словами — це проблема конструювання системи ефективних стимулів до праці та до інвестування, це проблема насичення ринку товарами високої якості. Жодні маніпуляції з цінами, купонами, карбованцями і гривнею позитивного ефекту не дадуть, доки не працюватимуть стимули до виробництва.

Антиінфляційні заходи не тільки мають охопити валютно-фінансову й кредитну політику, а й сприяти розвитковi товарного виробництва, підвищенню його ефективності і конкурентоздатності. Вже очевидно, що потрібно відмовитися від підтримки неефективних підприємств і сконструювати механізм їх санації на основі фінансового банкрутства. Розкручування маховика інфляції пов'язане з втягненням фінансової і кредитної системи в процес підтримання штучної **платоспроможності** підприємств. Звичайно, треба враховувати, що підприємства можуть банкрутувати в результаті знецінення власних нагромаджень, нестачі оборотних коштів, неплатежів, надзвичайно високого відсотку плати за кредит. Зрозуміло, що банкрутство має бути розплатою за власну вину. Що ж до критерію державної підтримки підприємств, перш за все шляхом фінансування і кредитування, то треба зауважити таке: на підтримку заслуговують тільки ті підприємства, які спроможні виробляти конкурентоздатну продукцію.

Розвиток виробництва тісно пов'язаний з реформою відносин власності, включаючи власність на засоби виробництва, землю, майно, з розвитком підприємництва і формуванням ринкових механізмів, з усуненням структурних диспропорцій в економіці, в тому числі й непропорційних диспропорцій в доходах. Тут треба поставити істотний наголос. Боротися потрібно тільки з тією інфляцією, яка не працює на структурну перебудову народного господарства. Існує спокуса підвищенням цін і заморожуванням заробітної плати привести у відповідність грошову і товарну маси. Це неможливо без структурних зрушень на користь товарів народного споживання.

Дефіцит державного бюджету є чинником інфляції тоді, коли він покривається не реальними фінансовими ресурсами, а грошовою та кредитною емісією, коли дефіцитоутворююча емісія йде в нікуди, як вода в пісок,— на дотацію застарілим виробництвам, нерентабельним підприємствам, ВПК, проїдання імпорту і т. ін. Якщо за рахунок дефіциту держбюджету відбувається структурна перебудова, то інфляція виконує творчу роботу. Для того, щоб унеможливити залучення грошової та кредитної емісії на покриття дефіциту бюджету, потрібно чітко розмежувати бюджетний механізм і механізм грошово-кредитної емісії.

Зростання заробітної плати є чинником інфляції лише тоді, коли його покриття здійснюється за рахунок емісії, тобто коли динаміка заробітної плати відривається від динаміки виробництва (звичайно, не можна нехтувати необхідність кореляції динаміки заробітної плати з динамікою цін). Механізм стримування заробітної плати повинен бути податковим.

Для кредитного забезпечення економіки потрібно йти шляхом зростання кредитних ресурсів, а не їх скорочення (йдеться про мобілізацію реальних кредитних ресурсів). Іноваційна та інвестиційна діяльність, структурна перебудова народного господарства можуть здійснюватись тільки на основі кредитних та податкових пільг. Нам потрібно поєднувати жорстку фінансову політику з політикою дешевого кредиту для структурної перебудови народного господарства. Я розумію, що це важко практично здійснювати, але потреба в цьому величезна. Тільки інфляцію попиту лікують дорогими кредитами (а у нас перш за все триває інфляція витрат). Суть питання не в надмірності кредитної емісії, а в ефективному використанні кредитного механізму. Кредит може бути інфляційний і деінфляційний (якщо сприяє структурній перебудові, оновленню виробничого апарату, наповненню ринку товарами, прискоренню обороту капіталу). Заслуговує на підтримку пропозиція здійснювати кредитування не віялом, а по ланцюжку виробників.

Як свідчить світовий досвід, потрібні податкові, кредитні і страхові пільги на іновації та інвестиції. Засобом переключення коштів із споживання на довгострокові інвестиції є заохочення до купівлі акцій. Відкрите акціонування — основна форма приватизації великих і значної частини середніх підприємств. Для подолання інфляції потрібне соціальне партнерство і на цій основі — формування розумних очікувань у населення.

Мистецтво економічної політики полягає в тому, щоб управляти джерелами інфляції.

Володимир ЧЕРНЯК, доктор економічних наук, професор.

Продиктовано в номер

Продали все. Навіть молоток

У місті Токмаку відбувся перший периферійний аукціон з продажу комунальної власності приватникам. Володар номера 19 придбав Молочанський завод безалкогольних напоїв за 2 мільярди 800 мільйонів карбованців при стартовій ціні 290 мільйонів.

З молотка, як кажуть, пішли МП хімічного чищення «Райдуга», кілька кіосків та шашлична. Протягом торгів приватники виклали всього 3 мільярди 123 мільйони 400 карбованців. Вони настільки ввійшли в азарт, що купили навіть аукціонний молоток за 350 тисяч карбованців (усе той же володар номера 19).

«Русский генерал Григоренко» повертається в Росію?

Президент Росії Борис Єльцин видав указ про реабілітацію «русского генерала Петра Григоренко». Ця новина прозвучала позавчора в столичному Будинку вчителя на вечорі пам'яті колишнього генерала Радянської армії — правозахисника, дисидента, який у 60-ті роки опинився у вигнанні, де й провів останні дні життя. Петро Григоренко, як і його син, завжди вважав себе українцем, був членом УГС, співпрацював і жив серед української громади. Шкода, що сини України й сьогодні повертаються до своєї матері через «старшого брата».

У вечорі, організованому з ініціативи відомих представників української інтелігенції Євгена Сверстюка, Надії Світличної, Семена Глузмана, Володимира Муляви та ряду інших, узяли участь народні депутати, військовики, митці.

Некомпетентні джерела УНІАН

Як повідомили з Адміністрації Президента України, в інформації УНІАН «У вимогах єдині» (див «ГУ» від 10.08.93р.), де на основі свідчень невідомих, «компетентних джерел» повідомляється про перевірку, як написано «фактів корупції, порушень чинного законодавства та зловживань службовим становищем» представником Президента України в Івано-Франківській області В. Павликом, є ряд істотних перекручень.

Робоча група у складі працівників Адміністрації Президента України, Секретаріату Верховної Ради України, деяких міністерств і відомств, створена за дорученням Президента України Л. Кравчука та першого заступника Голови Верховної Ради України В. Дурдинця, вивчала на Івано-Франківщині проблемні питання взаємовідносин між окремими депутатами обласної Ради та працівниками облдержадміністрації.

Після закінчення роботи групи з результатами перевірки читачі «Голосу України» будуть ознайомлені окремо.

Донбас — це не лише шахтарі й металурги

За офіційними даними, тяжкою фізичною працею на Донеччині зайнято понад 13 тисяч жінок. В умовах, що не відповідають санітарно-гігієнічним нормам, працюють близько 95 тисяч представниць слабкої статі. Про такий стан справ відомо усім. Але на полегшення жіночої долі на виробництві практично нічого не роблять.

Бастрига вернувся з контрактом і подарунком

Генеральний директор Запорізького алюмінієвого комбінату Іван Бастрига підписав у Турині (Італія) контракт на спорудження в Запоріжжі фірмою «Фата» заводу з виробництва фольги, нестачу якої гостро відчувають підприємства харчової промисловості України. Сума угоди — 71 мільйон доларів США. Італійці повідомили також, що дарують Запоріжжю завод з виробництва дитячого харчування, забезпечують його протягом року пакувальним матеріалом, здійснюватимуть шефство над роботою обладнання.

Постануть козаки на «Панянці»

В Полтаві розпочато будівництво пам'ятника українським козакам, який постане на оновленому Панянському бульварі. На втілення проекту представник Президента в області М.Залудяк погодився виділити 50 мільйонів карбованців. Вже виготовлено і доставлено з Житомира основну деталь пам'ятника — хрест із рожевого граніту. На місті колишнього фортечного муру передбачено зробити реконструкцію: будівництво доріг, оглядового майданчика, а внизу — добудову котеджів із майстернями для художників.



ЗАПРАЦЮВАЛИ ШКІЛЬНІ БАЗАРИ — СКОРО ВЕРЕСЕНЬ

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)



До шкільного базару найбільшого у нашій столиці «Дитячого світу» завезено усякого шкільного приладдя на півтора мільярди карбованців. Тут можна придбати все необхідне, бо ж працівники універмагу не сиділи сидьма, чекаючи, доки добрий дядечко привезе і скаже: «Торгуйте на здоров'я!» Співробітники «Дитячого світу» добряче попоїздили — побували на заводах і фабриках десяти областей України, на деяких тижнями і місяцями «вибивали» товари для наших з вами дітей. Адже забезпеченням дітлахів одягом ніхто нині не керує — немає держзамовлення. (Правда, ніколи не було і держзамовлення на народження дітей, можливо, тому нікого, крім батьків, і не обходить, як їх одягнути). Раніше, наприклад, у Чернігові на камвольно-суконному комбінаті виробляли спеціально для шкільної форми тканину, і була вона дешевою, дотації виділялися з держбюджету. Нині комбінат не випускає такої тканини. З комбінатом «Преса України» теж домовлялися про постачання для дітей певної кількості паперово-білових товарів, та одержали далеко не все — сутужно на комбінаті з папером...

У столичному бюджеті чимало дірок, та департамент торгівлі міської держадміністрації усе ж виділив «Дитячому світові» пільговий кредит на 800 мільйонів карбованців. І тут багато зусиль, як каже заступник директора «Дитячого світу» Раїса Кравець, доклав заступник представника Президента у Києві з торгівлі та побуту Іван Дворник. Та й колишнє управління торгівлі міськвиконкому, а нині комерційно-побутова фірма «Київ» на чолі з директором Юрієм Росадою, не лишалося осторонь. Отак разом і змогли забезпечити усім необхідним для школи наших дітей. І такі дбайливці є не тільки у Києві, хоча, очевидно, не скрізь. Інакше батьки не скуповували б по тисячі зошитів за раз. Втім — то ж для дітей. Щоби вчилися... На радість.

Катерина ВОРОНЕНКО.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Вітаємо!

Віце-прем'єр на новосіллі

Відразу 80 сімей трудівників акціонерного товариства «Норд» отримали ключі від нових квартир у будинку, спорудженому силами підприємства у Ленінському районі Донецька. На новосілля прийшов сам віце-прем'єр-міністр України Валентин Ландик, який донедавна очолював колектив «Норду» і доклав чимало зусиль, аби акціонерне товариство стало сьогодні взірцем справжнього господарювання і турботи про людей.

Нинішнє новосілля для «нордівців» — не останнє у цьому році. Як повідомив голова профспілки АТ «Норд» О. Старостюк, незабаром ще десятки сімей вселяться у квартири двох житлових будинків, які господарським способом завершуються у тому ж Ленінському районі.

Юрій ДОЦЕНКО.

Донецьк.

Ожили заводи

Добра вість

Після вимушеної двомісячної перерви знову почав працювати флагман українського сільгоспмашинобудування — виробниче об'єднання «Червона зірка». Основне виробництво — повний робочий тиждень в одну зміну, а у ливарних цехах — тричі на тиждень двозмінка. Переживши першочервневий ціновий шок і купівельну неспроможність споживачів, об'єднання, крім основної продукції — сівалок, розпочинає і випуск новинок: навантажувача, культиватора, газового лічильника тощо.

Після місячної зупинки знову відновили роботу також заводи «Гідросила», радіоввиробів, швейна фабрика та інші.

Микола ВОЛОК.

Кіровоград.

Смачного!

Ягідні мільйонери

Більше 400 тонн ягід чорниці заготовили цього року трудівники об'єднання «Волиньліс». В консервних цехах виготовлено смачні соки, варення, компоти... І 50 тонн чорниці відправлено на експорт до Німеччини. Окремі сім'ї волинян, які займалися заготівлею цих ягід, за сезон заробили по мільйону і більше. За кілограм — 700—800 купонів. А зараз на підході ожина, якої планують тут заготовити 100 тонн. І це теж — добрі гроші.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

Допомога

Стихія відступила, життя продовжується

«Голос України» вже повідомляв про ті величезні збитки, яких завдала стихія жителям північних районів Рівненщини. Днями тут побував міністр лісового господарства України Валерій Самоплавський. Це була поїздка не «для галочки»: визначено обсяги відбудовчих робіт та адреси, звідки до потерпілих надійдуть лісоматеріали, а їх потрібно 5.000 кубічних метрів. Основний тягар візьмуть на себе лісовики Рівненщини, яким допоможуть сусіди з Волині, Хмельниччини, Житомирщини.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Рівне.

Проблема

Не застрайкували б лоцмани

Зріє невдоволення серед лоцманів Азово-Чорноморського басейну. Найбільш досвідчені мореплавці (їх тут біля 250 чоловік) у переважній більшості вважають, що парламент або Президент мають звернути увагу на лоцманську службу морської держави України і потурбуватися про надання цій службі економічної самостійності.

Лише в морпорту Херсон лоцмани заробили торік не менше 750 тисяч доларів. Але їх нинішня заробітна плата опустилася до вкрай низького рівня. Забезпечуючи високу рентабельність для своїх підприємств за рахунок твердої валюти, самі лоцмани одержують мізерну кількість купонів.

Як повідомив віце-президент не визнаної поки що Чорноморсько-Азовської асоціації лоцманів Г. Романов, середній вік працюючих вітчизняних лоцманів нині загрозливо наблизився до 60 років. Досвідчені фахівці, майстри проводження і швартування суден, не хочуть покидати капітанські або старпомівські посади, з яких, як правило, рекрутуються представники специфічної служби. Кандидатів на престижну у всьому світі професію стає все менше.

Для порівняння: за таку ж роботу лоцман у Санкт-Петербурзі вже одержує 1000 доларів на місяць, а його херсонський колега — всього 40 тисяч купонів. Морські ж вовки, котрі проводять судна Панамським каналом, мають аж 6 тисяч доларів за місяць. Назріла необхідність прийняття кодексу морського торгового мореплавства України, який гарантував би справжній розквіт лоцманської служби незалежної держави на принципово виваженій економічній і організаційній основі.

Іван КАЛИНИЧЕНКО.

Херсон.

Щось новеньке

Натуроплата на заводі

Емальований посуд виробництва Новомосковського трубного заводу багато років поспіль користується небачиним попитом і належить до постійного дефіциту. А сьогодні наборами і окремими предметами з них тут торгує кожен, хто хоче. За великі, звичайно, гроші, але посуд продається мало не на всіх гамірних вулицях міста. І навіть на жвавих автотрасах з рук приватників, як ото сільчани торгують зараз молоком, сметаною, помідорами, яблуками чи грушами...

А річ у тім, що Новомосковський трубний сьогодні не завжди має гроші на зарплату. І щоб бодай якось підтримати своїх людей, на зразок колгоспів, вдається до ... натуральної оплати. Ясно, що зерном, олією чи м'ясом розплачуватися він не може, тому зароблене робітниками частково покриває саме «знаменитою» продукцією свого цеху емальованого посуду.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровська область.

ЩОБ ПОБОРОТИ ІНФЛЯЦІЮ, ТРЕБА ПЕРЕГРУПУВАТИСЯ

Минулого тижня румунські гірники вийшли на вулиці. Як заявив Мирон Козьма, лідер профспілок шахтарів, що організували страйк, уряд не дотримав слова і не підвищив їм зарплату, як обіцяв, щоби компенсувати 230-відсоткову річну інфляцію. Страйкарі вимагають збільшення заробітків удвічі — до 224 тисяч леїв (280 доларів). Якщо врахувати різні надбавки та премії, гірники отримуватимуть по 500 тисяч на місяць, що вдесятеро більше середньої зарплати.

У той же час інші профспілки (одні з найвпливовіших в країні, що об'єднують майже 3,5 мільйона чоловік) настійно наполягають на відставці уряду Ніколає Вакарою. «Якщо не буде сформовано коаліційний кабінет замість нинішнього, то Румунія може стати жертвою соціального вибуху», — попередив профспілковий лідер Віктор Чорбеа. Зарплата в Румунії зросла на 20 відсотків, що лишень наполовину компенсує ріст цін. Нині люди особливо стурбовані тим, що в липні податок з обороту замінили 18-відсотковим податком на добавлену вартість. Щоправда, такому оподаткуванню не підлягають хліб, молоко, м'ясо, електроенергія, паливо та громадський транспорт. Власті передбачають, що ціни підвищаться на 6—8 відсотків. Однак експерти прогнозують — 16—18 відсотків. Прем'єр Вакарою очікував, що впровадження нового податку призведе до страйків. Проте вже восени інфляція, на його думку, повинна була б впасти до 3 відсотків, стимулюючи експорт, приваблюючи інвесторів. Власне, поки що здійснився лишень перший прогноз глави уряду — одні вийшли на вулицю. Інші вимагають його відставки і, судячи із заяви Чорбеа, політичних змін в країні.

Правляча Соціал-демократична партія (ще два тижні тому вона була Де-

Панорама

мократичним фронтом національного порятунку) має меншість в парламенті. Але разом з комуністами та крайніми націоналістами підтримує уряд Вакарою.

До речі, на політичній сцені Румунії відбуваються цікаві процеси, йде перегрупування сил. Ось Демократична партія Петре Романа пішла на альянс з Демократичною конвенцією Еміля Константинеску — основною центристською опозиційною силою. Згуртовуються й румунські ліберали. Навколо соціал-демократів, як я вже говорив, об'єднуються комуністи й ультра-націоналісти — Соціалістична трудова партія (спадкоємниця компартії), антисемітська партія «Велика Румунія», Партія національного об'єднання Румунії. Осторонь стоїть Національна селянська спілка Корнеліу Копосу. Саме він застерігав, що слабкість лівого уряду Ніколає Вакарою може призвести до дострокових виборів вже наступного року. Судячи з переміщення політичних шарів, цю думку поділяють й інші.

Але ще до того, як профспілковий лідер Віктор Чорбеа зажадав відставки кабінету Вакарою, газета «Романія Лібера» повідомила, що секретні румунські служби вели переговори з Корнеліу Копосу про заміну нинішнього лівого уряду коаліційним. Він погодився за умови, що його партію підтримає парламентська більшість. А на посаду прем'єра запрошують... румунського принца у вигнанні, швейцарського бізнесмена Дімітріу Стурца. Інша газета — «Куріерул национал» — стверджує, що на прохання самого президента Ілієску принц Стурца мав бесіду з лідерами всіх опозиційних партій.

І поки гірники страйкують, а політики мудрують, в Плоєшті створили організацію для захисту румунів від циганів, яких в країні майже півмільйона. Газетярі охрестили її румунським «ку-клукс-кланом».

Спартак ТОЛОКА.

Офіційно

БУДЕ ТИМЧАСОВИЙ ПОВІРЕНИЙ

10—11 серпня 1993 року з метою проведення консультацій в МЗС України в Києві перебувала делегація Міністерства закордонних справ Естонської Республіки, очолювана віце-канцлером Мартом Сінльманном. З української сторони делегацію очолював член колегії МЗС України, начальник договірно-правового управління Олександр Чалий.

Під час консультацій відбулася зустріч членів естонської делегації з заступником міністра закордонних справ України Валентином Ліпатовим, якому була передана нота МЗС Естонії про призначення Андрія Бірова Тимчасовим Повіреним у справах Естонської Республіки в Україні.

На консультаціях обговорювались питання розширення договірно-правової бази відносин між двома країнами, коло питань консульських відносин та проблеми, пов'язані з відкриттям Посольства України в Естонії та Посольства Естонської Республіки в Україні.

З «гарячих» точок

ЧИЇ ЛІТАКИ БОМБАРДУЮТЬ ПАМІРСЬКІ ПОСЕЛЕННЯ?

Сталося те, чого так боялися 180 тисяч жителів Горно-Бадахшанської автономної області Таджикистану: урядові війська на початку серпня впритул підійшли до їхніх кишлаків.

В інформації, розповсюдженій прес-центром обласної Ради, ця акція кваліфікується як збройне вторгнення на територію Паміру, чого, згідно з домовленостями між провінцією і столицею, вони не повинні були робити. А офіційний Душанбе запевняє, що ніякого вторгнення не було, йдеться про «вимушену бойову операцію у Припамір'ї» із суто благородною метою — очистити від бойовиків опозиції єдиний автошлях, що веде з Душанбе у Хорог — адміністративний центр автономної області, і забезпечити постачання борошном її населення, що перебуває на межі голоду (домовленість, досягнута у червні про відкриття цього шляху, зависла). Не виключена присутність іншого спонукального мотиву: власті Таджикистану побоювалися використання автошляхів для пересування загонів таджицької ісламської опозиції, які скупчилися в Афганістані і мають на озброєнні бронетехніку.



Борошно, як і інші продукти, Памір готовий був прийняти, але тільки не урядові війська, до яких тут ставляться з недовірою, пам'ятаючи про переслідування, яких зазнавали вихідці з гірських поселень в Душанбе і деяких інших районів республіки. Їх звинувачували часто-густо лише тому, що вони — памірці і що деякі їхні земляки надали серйозну підтримку демоісламістам у період їх керівництва в Таджикистані (травень—листопад 1993 року).

Атаку урядових сил, проведену з суші і повітря, намагалися стримати загони самооборони Паміру, але в результаті дев'ятиденних боїв вони відійшли, залишивши ряд поселень і стратегічно важливий гірський перевал Хабуработ. У заяві таджицького МЗС стверджується, що ця бойова операція була здійснена з відома і за згодою голови обласної Ради Горного Бадахшану. Але в інтерв'ю ІТАР—ТАРС він заявив про свою необізнаність щодо цієї акції.

Беруть сумніви і щодо щирості тверджень про те, що під час наступу урядові сили не завдавали ракетно-бомбових ударів. Прес-центр обласної Ради стверджує зворотне: чи не щоденно в повітря злітали бойові вертольоти й літаки, були випадки, коли бомби влучали у памірські поселення. Під час одного з таких нальотів, повідомили у прес-центрі, загинуло майже 40 мирних громадян, серед них жінки і старі. До Душанбе терміново вилетіло керівництво області з тим, щоб врегулювати проблеми шляхом переговорів.

Юрій КУШКО.

На знімку: Опалені війною таджицькі сім'ї часто шукають притулок в сусідньому Афганістані.

Контакти

ЛОЖКА ДЬОГТЮ В БОЧЦІ МЕДУ

«З допомогою Китаю наша країна здатна вийти не тільки до Тихого океану, але й на Ближній Схід», — заявив Президент Казахстану Н.Назарбаєв під час зустрічі з парламентською делегацією Всекитайських зборів народних представників, котра недавно відвідала казахстанську столицю. На думку Н.Назарбаєва, його країні буде корисним вивчення китайського досвіду і, зокрема, створення вільних економічних зон.

Члени делегації КНР також зустрілися з заступником Голови Верховної Ради Казахстану, побували в парламентських комітетах, відвідали музей національних музичних інструментів. Два дні гості ознайомлювалися з економічними об'єктами в Кокшетауській області.

Є, проте, й повідомлення, що контрастує з високим рівнем зустрічей і теплим на них прийомом представницької делегації: перед будинком посольства Китаю в Алма-Аті відбувся мітинг, організований рухом «Невада—Семипалатинськ», на якому лунали вимоги припинити ядерні випробування на китайському полігоні Лоп-Нор.

Тетяна КОСТІНА.

Алма-Ата.

Експрес-інформація

Конфлікт може розростися

Іран не залишиться осторонь азербайджано-вірменського конфлікту, — таку заяву зробило Міністерство закордонних справ країни. У повідомленні також міститься заклик до Вірменії припинити наступ на азербайджанське місто Фізулі, розташоване поблизу іранського кордону, і вивести війська з території Азербайджану.

На переговорах взаєморозуміння, але провокації тривають

Представники делегацій міністерств закордонних справ Афганістану і Таджикистану на переговорах в Душанбе домовилися про двосторонню зустріч на найвищому рівні.

Але конфронтації на кордоні кінця-краю нема. Бойовики відмовляються звільнити прикордонників, полонених на початку тижня, і продовжують розбійні напади. Міністри закордонних справ Росії, Казахстану, Киргизстану, Таджикистану й Узбекистану звернулися до генерального секретаря ООН Б. Галі з проханням терміново скликати нараду Ради Безпеки для розгляду ситуації на таджицько-афганському кордоні.

Усі надії на спостерігачів-посередників

Е. Шеварднадзе у телефонній розмові з генсеком ООН Б. Галі попрохав направити до абхазького регіону додатковий контингент міжнародних спостерігачів для посилення контролю за виконанням угоди про припинення вогню.

А поки прес-служба Верховної Ради Абхазії звинуватила Грузію у порушенні домовленості. Зокрема, вона заявила, що в ніч на п'ятницю війська Грузії обстріляли декілька сіл Очамчирського району. Абхази змушені були відкрити вогонь у відповідь.

Президент погрожує, а спікер збирається захищати демократію

Борис Єльцин закликав до проведення нових парламентських виборів. Він зауважив: якщо парламент не визначить строку їх проведення, то з'явиться президентський указ, у якому буде призначено дату виборів. Уперше Б. Єльцин пригрозив президентським указом депутатам. У свою чергу парламент Росії проголосував за обмеження президентської влади у сфері призначення і звільнення міністрів. А Руслан Хасбулатов, виступаючи по телебаченню, висловив думку, що громадяни Росії мають бути напоготові захищати демократію.

Бомбардувати не поспішають

Лідеру боснійських сербів Р. Караджичу запропоновано прибути на переговори з міжнародними посередниками. Це пов'язано з тим, що серби не поспішають залишати позиції довкола Сараєва. Командувачі сербів заявили, що їхні солдати не залишать окопи допоки на зміну не прибудуть війська ООН. А тим часом представники сил НАТО проінструктували головнокомандувача військ ООН в Боснії стосовно планів завдання повітряних ударів по сербських позиціях.

Збройний інцидент

Американські військовики застосували зброю у Могадішо. Інформація про сутичку суперечлива. Сомалійці стверджують, що солдати без усяких причин почали стріляти в людей, внаслідок чого загинуло п'ять чоловік. Військовий представник ООН заявив, що натовп заблокував дорогу патрулю і солдати для попередження стріляли у повітря.

Переговори відновляться

Держдепартамент США повідомив, що близькосхідні мирні переговори мають відновитися наприкінці вересня у Вашингтоні. Це буде вже 11-й раунд зустрічей, у яких братимуть участь делегації Ізраїлю, Йорданії, Лівану, Сирії і Організація визволення Палестини. Всі сторони дали попередню згоду на зустріч.

За повідомленнями власних кореспондентів і зарубіжних інформагентств.

ЩОБ ЛЕГШЕ ЖИЛОСЯ СТАРИМ ЛЮДЯМ

Соціальний зріз

Хоч як скрутно живеться нині старим людям Бердянська, вони не можуть поскаржитися на відсутність уваги до них. У місті діє територіальний центр соціального обслуговування. Сьогодні під його опікою — 580 самотніх, непрацездатних, малорухомих дідусів і бабусь. Піклуються про них близько 60 соціальних працівників — привозять продукти харчування, викликають додому лікаря, провідують тих, хто лежить у лікарні, приносять книжки з бібліотеки, виконують інші доручення. Всі види послуг — а їх понад 20 — безоплатні.

У центрі є денний відділ, що його регулярно відвідують десятки пенсіонерів. Під керівництвом інструктора вони займаються лікувальною фізкультурою, аутогенним тренуванням.

Територіальний центр соціального обслуговування пенсіонерів — організація бюджетна. На її потреби міськрада виділяє мільйони карбованців.

Був час, коли одержання пенсії у Бердянську вважалося мало не проблемою: у поштових філіях вишикувалися черги. З різних причин виплата нерідко затримувалася. Ось чому за цю справу взялася ще одна створена в місті доброчинна організація, яку в народі влучно назвали «Милосердя». Більш як 30 її співробітників точно в означений день приносять пенсію додому 18 тисячам пенсіонерів. Ця послуга оплачується державою. Зароблені кошти доброчинний центр використовує не тільки для своїх потреб, а й на придбання одягу та взуття, що їх безоплатно роздає особливо нужденним громадянам.

Додаткові пільги мають у Бердянську пенсіонери — учасники Великої Вітчизняної війни.

Щомісяця у магазинах міста їм відпускають дефіцитні продукти харчування, деякі за пільговими цінами. А міський відділ освіти та його рада профспілки нещодавно провели для вчителів-пенсіонерів, які брали участь у Великій Вітчизняній війні, «Вогник» під девізом «Ніхто не забутий, ніщо не забуто». Він був присвячений 50-річчю визволення Бердянська від німецько-фашистських загарбників.

Безоплатно їздять пенсіонери Бердянська у міському громадському транспорті. В першому півріччі це коштуватиме місцевому бюджету 9 мільйонів карбованців. Не треба платити пенсіонерам за протезування та деякі інші послуги у місцевій стоматологічній поліклініці.

Відомо, що не хлібом єдиним живе людина. Тому бердянська міська дирекція кінофікації також не залишила поза увагою пенсіонерів. Для них у кінотеатрах «Космос» та «Юність» проводяться безплатні і пільгові кіносеанси.

Ці та багато інших зусиль, що їх докладає міськрада і трудові колективи Бердянська, не можуть, на жаль, розв'язати всіх проблем, які обрушилися на наше старше покоління. Зробити це під силу тільки Верховній Раді, Президентові, Кабінету міністрів України. Пенсіонери Бердянська, як і всієї України, давно хочуть знати, що чекає у період наступної грошової реформи їх і без того «схудлі» заощадження в ощадбанках, зібрані за десятиліття; коли, нарешті, припиниться нестримне зростання цін і буде по-справжньому покладено край спекуляції; коли, нарешті, розміри пенсій будуть доведені до фактичного рівня життя?

Яків НЕХТМАН, пенсіонер.

Запорізька область.

Редакція одержала листи і від інших читачів, які повідомляють, що у зв'язку з 50-річчям визволення України місцеві органи влади стали приділяти більше уваги соціальному захисту старшого покоління — ветеранів війни і праці, інвалідів, вдів, самотніх громадян. Ми попросили заступника голови Ради ветеранів України І. Ілляша прокоментувати ці повідомлення.

— З допомогою місцевих ветеранських організацій, — сказав Іван Микитович, — ми узагальнили таку інформацію. Справді, у ряді областей, міст і районів, у трудових колективах є чимало позитивного.

«Підвищити піклування про ветеранів війни і праці — пріоритетне завдання ветеранської організації міста» — таке питання розглянула на своєму розширеному пленумі за участю представників Київради, держадміністрації і керівників трудових колективів Рада ветеранів Києва. Ділову підтримку здобула ініціатива керівників і ветеранської організації Київського авіаційного виробничого об'єднання, де вирішено 50 відсотків прибутку від реалізації частини виготовлених колективом товарів народного вжитку (близько 1 мільйона карбованців) використати для закупівлі продовольства на замовлення пенсіонерів і передавати його малоімущим безплатно.

Значну грошову допомогу на поліпшення харчування, оздоровлення, ритуальні послуги надають своїм пенсіонерам трудові колективи Київського суднобудівного заводу, «Арсеналу», «Радару», «Червоного гумовика» та інших підприємств столиці. В Київській області за розпорядженням представника Президента розширена мережа магазинів і побутових майстерень для обслуговування пенсіонерів, товари першої потреби продають тут за зниженими цінами, у системі громадського харчування готують безплатні обіди для малоімущих.

У Чернівецькій області за ініціативою Ради ветеранів та обласного управління соціального захисту населення переглянуто програму «Турбота». Передбачено додаткові заходи щодо надання допомоги ветеранам, інвалідам і самотнім громадянам у ремонті житла, забезпечення паливом, овочами. У лікарнях обласного центру та всіх сільських районах виділяють спеціальні палати для реабілітації пенсіонерів й інвалідів.

Багато що робиться для соціального захисту ветеранів у Кіровоградській, Черкаській, Сумській, Вінницькій та інших областях.

— Водночас слід відзначити, — підкреслив Іван Микитович Ілляш, — що в окремих областях і районах органи влади і ветеранські організації ще не виявляють особливого піклування про потреби старшого покоління, байдужі до його нинішньої нелегкої долі. Багато дорікань з боку пенсіонерів і на адресу народних депутатів України: коли ж, нарешті, Верховна Рада прийме Закон про статус ветерана?

Культура

ПРОРУБАЛИ ВІКНО В ЄВРОПУ...

І ПОЇХАЛИ ПОКАЗАТИ СЕБЕ

Заробітки за кордоном стають для окремих наших співвітчизників основним засобом прожиття і навіть накопичення сякого-такого первинного капіталу. У сучасне вікно в Європу не шими кинулися гендлярі, рекетири й повії, а нині — золотих рук майстри — електрозварники, теслі, облицювальники і навіть аматори народної пісні й танцю. На вулицях Мюнхена, Парижа чи іншого західноєвропейського міста все частіше можна стріти львів'ян, киян чи вінничан, які заробляють валюту імпровізованими концертами. Одні наші колективи роблять це навмацки, спонтанно і часто невдало, а деякі ставлять справу на цивілізовану основу — заручаються допомогою організаторів, котрі самотужки опановують ази імпресаріо, менеджменту. З одним з таких організаторів — Людмилою ТОДРІНОЮ — бесідує наш кореспондент:

— Людмило Григорівно, якщо не помиляюся, ви та сама Тодріна, відмінник народної освіти, яка дуже швидко повірила у перебудовчі наміри і заходилася ставити на місце вінницьких партноменклатурників, про що двічі писав у журналі «Україна» відомий співак-бандурист Микола Литвин. Пригадується, ви тоді були одним з ініціаторів проведення першого фестивалю Миколи Леонтовича, тим спеціалістом, на чиїх тендітних плечах, за висловом ваших майбутніх гонителів, трималася шкільна художня самодіяльність Вінниччини... Потім ваше ім'я несподівано замелькало серед організаторів виступів багатьох самодіяльних колективів Галичини. І зовсім несподіваною була ваша перекваліфікація на закордонні турне...

— Знаєте, з рідної, але на той час ще задушливої в культурному, політичному плані Вінниччини мене зманили тодішні демократичні процеси, що зароджувалися у Львові. Доля звела мене там з талановитим Миколою Кацалом, керівником відомої львівської капели «Дударик», художнім керівником народної чоловічої капели «Гомін» Олегом Цигиликом й іншими...

Працюючи поряд з такими спеціалістами на другорядних ролях, помінявши кілька робіт, я дійшла висновку, що можу проявити себе лише у самостійній новій справі. На той час саме на повен голос почали озиватися українці з-за кордону, воліючи бачити на своїх традиційних святах піснярів і танцюристів з України. Та й наші колективи почали активно шукати виходів на закордоння...

— Тоді крига тоталітарної системи, яка не допускала єднання українців, розкиданих по світах, вже почала скресати. Але ж як було розпочинати свою справу з нуля: без сяких-таких зв'язків, натоптаних за кордон стежок?

— Звичайно ж, розпочинати доводилося, як ви сказали, з нуля. Цікавлячись, насамперед, дитячою народною творчістю, я познайомилася з керівником колективу бандуристів Іриною Содоморою, яка шукала виходу на закордон. Зорганізували виступи перед польськими дітьми, котрі відпочивали у Карпатах. Поляки запросили до себе. Там я зустрілася з французьким українцем Володимиром Малиновичем, котрий у свою чергу шукав шляхи виходу українського мистецтва на міжнародну арену... Згодом встановила зв'язки з українцями Польщі, Словаччини, Югославії, Німеччини, де з моєю допомогою побувало чимало самодіяльних художніх колективів.

— Але ж наша культура матеріально така бідна, як ті, даруйте, клубні миші. Останнім часом через нестачу коштів, пального стали безвиїзними навіть професійні колективи, для яких проблема зорганізувати гастролі в межах України. А тут знайшлася жінка, котра везе самодіяльні гурти у далекі закордонні турне.

— Очевидно, тому й не їздять професійні артисти в турне, що не мають професійних імпресаріо.

Я ж волію працювати з самодіяльними колективами, котрі мало кому поступаються виконавською майстерністю і до того ж не такі вибагливі. Кожному з таких колективів я намагаюся знайти спонсорів, а за кордоном — можливість самому себе утримувати. Скажімо, за рахунок тих же імпровізованих концертів на вулицях, площах, отримавши, звичайно, дозвіл місцевих властей.

Для цивілізованого світу такі концерти — давня традиція. Наші ж колективи ще й у вигіднішому становищі: українське мистецтво за кордоном маловідоме, інтерес до нього підвищений. Є й інший «секрет». Я завжди пам'ятаю, що в нашій Україні залишилися люди, які вкрай потребують допомоги, — чорнобильські діти, старі, немічні пенсіонери, обдаровані митці, які через бідність не можуть проявити свої таланти, тощо. Тому ми неодмінно виступаємо під гаслами допомоги таким людям, і розчулені закордонні громадяни проймаються нашими проблемами. Буває, за день таких доброчинних концертів хор чи ансамбль заробляє по кілька тисяч марок, і нам вистачає на скромну їжу, нічліг, дорогу. І, звичайно ж, завжди повертаємось з валютною допомогою потерпілим. Робимо внески до доброчинних фондів, таких, як фонд співачки Ніни Матвієнко, обдарованих дітей, що діє при асоціації «За відродження і розвиток національної культури», у фонд дітей, хворих на церебральний параліч, й інші.

Велику допомогу нашим колективам надають українці з діаспори, до яких ми, власне, і їдемо. Я могла б перерахувати цілу низку імен таких доброчинців.

Та й не лише українці переймаються нашим мистецтвом і нашими проблемами. На одному з концертів побувала німкеня пані Зігрід Борхерт-Янковські, лікар-психотерапевт за фахом і велика шанувальниця народного самодіяльного мистецтва. Незважаючи на зайнятість основною роботою, вона доброчинно взялася допомагати організовувати концерти, збирати гуманітарну допомогу. Нещодавно запросила на гастролі до Німеччини два наші колективи, прийняла їх у своєму домі... Дивної доброти жінка. Таким хочеться низько-низько вклонитися...

— Перепрошую, Людмило Григорівно, але для повноти картини виїздів художніх колективів за кордон не можу не запитати ще про одну проблему. Певен, наші читачі начувані не тільки про те, яким чином доводиться отримувати дозволи на поїздки за кордон, візи, квитки. Ще страшнішим атавізмом минулої системи виявилася наша духовна убогість, а звідси — жадоба, заздрість, непорядність, бажання окремих не так продемонструвати за кордоном наше мистецтво, як за будь-яку ціну увірвати валюти, шмаття...

— На жаль, таке часто трапляється. Ніколи не забуду, як мало не плакав організатор одного мистецького заходу в Польщі, не дочекавшись самодіяльних митців з Галичини. Ті «артисти» просто не зуміли, як кажуть гендлярі, спродатися на базарі, вчинили між собою сварку і подалися додому.

З моїми колективами такого не траплялося, але буває інше. Іноколи через ту ж нашу бідність я змушена йти на компроміси. Скажімо, знаходиться спонсор, який надає автобус, пальне, але за умови долучення до групи кількох «його людей». Ті особи — звичайнісінькі гендлярі, в дорозі беруться вносити корективи у нашу програму, що врешті-решт позначається на моєму іміджі.

Але ще образливіше, коли палиці в колеса починають вставляти... самі керівники художніх колективів. Погастролювавши зі мною, познайомившись з моєю системою роботи, заручившись моїми зв'язками за кордоном, вони доходять висновку, що я, мої умови, особливо відрахування частини зароблених коштів у благодійні фонди, їм ні до чого.

Перший серйозний конфлікт стався з начальником оркестру Прикарпатського військового округу майором Мораром, якому я дуже довіряла. Аж доки не довідалася, що зароблену нами на благодійних концертах під гаслом допомоги дітям Чорнобиля валюту він обліковує і розподіляє, м'яко кажучи, несправедливо.

На мою вимогу діяльність майора перевірила комісія Міністерства оборони України. Довелося Морару розпрощатися з посадою. Зате я почала наживати ворогів серед його численних прихильників в Україні та за її межами.

Одна іноземка, зіткнувшись з цим явищем, мені відверто сказала, що деякі наші художні керівники, коли їх запрошують, згодні на будь-які умови, однак, перевтілюються у хижаків, потрапивши за кордон і зачувши «хрускіт» валюти.

Звісно, що таких «пропагандистів» української пісні чи танцю, які мало чим відрізняються від спекулянтів крамом, у нас меншість. Тому сподіваюся здійснити ще чимало своїх ідей завдяки поєднанню культури і бізнесу.

Вів інтерв'ю Ігор МУХА.



На знімку: Л. Тодріна (праворуч) та З. Борхерт-Янковські.



ПОЛОЖЕННЯ

ПРО АУКЦІОННИЙ ПРОДАЖ КВОТ НА ТОВАРИ, ЕКСПОРТ ЯКИХ ПІДЛЯГАЄ РЕЖИМУ КВОТУВАННЯ І ЛІЦЕНЗУВАННЯ У 1993 РОЦІ, НА УКРАЇНСЬКІЙ ФОНДОВІЙ БІРЖІ

I. Загальні положення

1.1. Це положення розроблене Міністерством зовнішніх економічних зв'язків України спільно з Українською фондовою біржею у відповідності з Декретом Кабінету міністрів України від 12 січня 1993 року № 6—93 «Про квотування і ліцензування експорту товарів (робіт, послуг)» та Порядком аукціонного продажу квот на товари, експорт яких підлягає режиму квотування і ліцензування у 1993 році, розробленим МЗЕЗ України і погодженим з Мінекономіки України.

1.2. З метою забезпечення належної організації аукціонів і позитивних результатів від торгівлі експортними квотами МЗЕЗ України на договірних умовах здійснює проведення їх на Українській фондовій біржі і її працівниками.

1.3. Продажу на аукціонах Української фондової біржі підлягають лише затверджені рішенням Кабінету міністрів України квоти на експорт товарів, що не підпадають під державне замовлення і державні контракти.

1.4. Метою проведення таких аукціонів є забезпечення продажу квот на експорт товарів із залученням найширшого кола покупців та створення для них рівних умов участі.

1.5. Квоти на експорт товарів виставляє МЗЕЗ України на аукціонні торги у вигляді лотів. Кількість і розмір лотів встановлює МЗЕЗ України за погодженням з біржею.

II. Інформація про проведення аукціонів

2.1. Відкритий аукціонний продаж експортних квот Українська фондова біржа проводить щотижня в узгоджені з МЗЕЗ України дні і години.

2.2. Рекламні повідомлення про дату і місце проведення аукціонів публікує Українська фондова біржа в газетах «Комерційний вісник», «Факт», інших засобах масової інформації за 20 днів до їхнього початку, а також оголошуються на інформаційних дошках біржі і МЗЕЗ України. В повідомленнях міститься інформація про товарну спеціалізацію товарів, кількість і обсяги лотів.

III. Учасники торгів

3.1. Учасниками аукціонних торгів є суб'єкти господарської діяльності України незалежно від їхніх організаційних структур і форм власності, які подали на біржу замовлення встановленої форми (додаток № 1) і сплатили встановлений біржею збір за участь в торгах.

Встановлення додаткових умов, які можуть обмежити право зазначених суб'єктів брати участь в аукціонних торгах, не дозволяється.

3.2. Підставою для участі потенційних покупців у відкритому аукціонному продажу експортних квот є замовлення, що зареєстроване на біржі, та копія документа, який підтверджує сплату біржового збору за участь в торгах.

IV. Аукціонна комісія

4.1. Для організації і проведення аукціонів створюються аукціонна комісія з числа працівників МЗЕЗ України на чолі з заступником міністра і представників адміністрації біржі, в цілому з 8-ми осіб: 5 осіб від МЗЕЗ України і 3 особи від Української фондової біржі.

4.2. Всі рішення аукціонна комісія приймає на закритих засіданнях. Повноваження комісії вважаються дійсними, якщо на її засіданні присутні не менше двох третин від загальної кількості членів комісії. За рівності голосів голос голови комісії є вирішальним.

V. Порядок проведення аукціонного продажу

5.1. Реєстрація та допуск учасників аукціонних торгів починаються за 2 (дві) години і завершуються за 10 (десять) хвилин до початку торгів.

Осіб, які запізнились, до участі в аукціоні не допускають.

5.2. Аукціонні торги проводяться в операційному залі біржі і, як правило, по одному товарному розділу (згідно зі структурою ТН ЗЕД).

5.3. Торги проводяться на зниження, із встановленням початкової ціни лоту на рівні суми експортного мита, яке обчислюють за ставками, зазначеними Декретом Кабінету міністрів України «Про вивізне (експортне) мито у 1993 році». Рівень початкової ціни лоту визначає МЗЕЗ України.

5.4. Ведучий проводить торги за лотами, які виставлені на даний аукціон.

5.5. Торги на аукціоні відбуваються в присутності аукціонної комісії.

5.6. Ведучий проводить торги за переліком лотів, запропонованих на аукціон.

5.7. Торги починаються з оголошення ведучим початкової ціни на лот, а також кроку аукціону.

5.8. Якщо в ході аукціону протягом хвилини після оголошення початкової ціни продажу покупці не виявляють бажання придбати лот, ведучий має право знизити його ціну згідно з кроком аукціону. При цьому загальне зниження не повинно перевищувати 50 відсотків початкової ціни лоту. Якщо після зниження ціни на лот до рівня 50 відсотків його початкової ціни покупці не виявляють бажання придбати лот, то такий лот з торгу знімають. У випадку, коли бажання придбати лот по однаковій ціні виявлять декілька покупців, подальший аукціон серед них проводиться на підвищення ціни лоту. Крок аукціону на підвищення становить 1 млн. крб.

5.9. Торги ведуть покупці шляхом піднятття картки з номером.

5.10. Кожний наступний крок зміни ціни повинен бути меншим від попереднього на 10 відсотків і повідомляється ведучим.

5.11. Покупцем-переможцем на аукціонних торгах експортних квот вважають покупця, який перший погодився з ціною аукціону.

Угоду вважають здійсненою після удару в гонг, що означає прийняття останньої запропонованої ціни.

VI. Порядок оформлення угоди

6.1. Учасник, який виграв аукціонний торг, надає протягом наступного робочого дня після торгів платіжне доручення з відміткою банку про сплату 5 % вартості лоту. Учасники аукціону, прибулі з інших міст, надають телеграфне платіжне доручення протягом трьох робочих днів від дня проведення аукціону. В разі ненадання платіжного доручення результати торгів анулюються і лот виставляють на нові торги.

При цьому такого учасника позбавляють права брати участь у подальших торгах.

6.2. Кожну аукціонну угоду оформляють записною ведучого аукціону та біржовим контрактом.

6.3. Біржовий контракт набуває сили з моменту його підписання продавцем і покупцем-переможцем.

6.4. Покупець-переможець отримує примірник біржового контракту, який після його оплати є підставою для одержання в МЗЕЗ України іменного сертифіката і відповідної ліцензії.

VII. Порядок розрахунків

7.1. За участь в аукціонному продажу експортних квот учасники торгів сплачують біржі збір у таких розмірах:

— суб'єкти підприємницької діяльності з правом придбання квот — 5000 (п'ять тисяч) карбованців;

— суб'єкти підприємницької діяльності без права придбання квот (спостерігачі) — 1000 (одну тисячу) карбованців.

Учасник аукціонних торгів може придбати місячний, квартальний, піврічний абонемент зі знижкою вартості відповідно на 10, 15, 20 відсотків.

7.2. Для контролю і прискорення взаємних розрахунків між учасниками відкритих аукціонних торгів експортними квотами біржа відкриває спеціальний рахунок для надходження платежів за продані на торгах квоти.

7.3. За рахунок одержаних доходів біржа покриває витрати, пов'язані з проведенням нею аукціонів, а решту перераховує до бюджетів відповідних органів місцевого самоврядування, на території яких розташовані покупці експортних квот.

7.4. До витрат, які біржа покриває за рахунок одержаних коштів від проведення аукціонних торгів, належать:

реклама;

господарські витрати;

оплата спеціалістів біржі, які забезпечують проведення та обслуговування аукціонних торгів;

витрати на придбання і обслуговування технічних та інформаційних, а також інших засобів, устаткування, приладів, інвентаря для проведення та обслуговування торгів.

7.5. Покупець-переможець, який уклав біржовий контракт на придбання квоти, зобов'язаний в строк не пізніше 15 (п'ятнадцяти) банківських днів оплатити цей біржовий контракт.

7.6. Після проведення всіх фінансових розрахунків, визначення фактичних витрат на проведення аукціонів та пропорційного їх розподілу між квотами, що були продані, біржа в 15-денний строк повідомляє МЗЕЗ України в письмовій формі про перерахування коштів до бюджету відповідних органів місцевого самоврядування, на території яких розташовані покупці експортних квот.

Про підсумки аукціонів біржа сповіщає МЗЕЗ України в письмовій формі в одноденний строк.

7.7. Покупці-переможці аукціону з документами про придбання квот та копією свідоцтва про реєстрацію підприємства в статорганах України із зазначенням коду ЗКПО протягом 10 календарних днів після дати повного надходження коштів за укладені на аукціонах контракти на рахунок біржі, звертаються до МЗЕЗ України за одержанням іменного сертифіката.

В разі незвернення покупця у зазначений строк результати торгів анулюються, причому суми, сплачені покупцем згідно п. 6.1 цього положення, не повертаються та використовуються для забезпечення проведення наступних торгів.

7.8. Власник іменного сертифіката повинен протягом 90 календарних днів отримати експортну ліцензію в МЗЕЗ та здійснити експортну поставку.

В разі невиконання зазначеної вимоги дію іменного сертифіката анулюють без виплати компенсації.

Аукціонна комісія МЗЕЗ України може продовжувати строк дії іменного сертифіката понад зазначені строки за умови існування вагомих причин.

Спорт

МАТЧІ У СЕРПНІ

Першість країни серед команд першої ліги. І тур. 15 серпня, неділя. «Динамо-2» (Київ) — «Прикарпаття» (Івано-Франківськ), «Дніпро» (Черкаси) — «Скеля» (Стрий), «Хімік» (Сєвєродонецьк) — СК «Одеса» (Одеса), «Сталь» (Алчевськ) — «Артанія» (Очаків), «Нафтовик» (Охтирка) — «Евіс» (Миколаїв), «Автомобіліст-СБТС» (Суми) — «Металург» (Нікополь), «Норт-АМ-Поділля» (Хмельницький) — «Хімік» (Житомир), «Кристал» (Чортків) — «Десна» (Чернігів), «Ворскла» (Полтава) — «Поліграфтехніка» (Олександрія). **2 тур. 19 серпня, четвер.** «Закарпаття» (Ужгород) — «Приладник» (Мукачеве), «Динамо-2» — «Скеля», «Дніпро» — «Прикарпаття», «Хімік» С. — «Артанія», «Сталь» — СК «Одеса», «Нафтовик» — «Металург», «Автомобіліст-СБТС» — «Евіс», «Норд-АМ-Поділля» — «Десна», «Кристал» — «Хімік» Ж. **3 тур. 25 серпня, середа.** «Хімік» Ж. — «Поліграфтехніка», «Закарпаття» — «Динамо-2», «Приладник» — «Дніпро», «Прикарпаття» — «Хімік» С., «Скеля» — «Сталь», СК «Одеса» — «Нафтовик», «Артанія» — «Автомобіліст-СБТС», «Евіс» — «Норд-АМ-Поділля», «Металург» — «Кристал», «Десна» — «Ворскла». **4 тур. 29 серпня, неділя.** «Приладник» — «Динамо-2», «Закарпаття» — «Дніпро», «Скеля» — «Хімік» С., «Прикарпаття» — «Сталь», «Артанія» — «Нафтовик», СК «Одеса» — «Автомобіліст-СБТС», «Металург» — «Норд-АМ-Поділля», «Евіс» — «Кристал», «Хімік» Ж. — «Ворскла», «Десна» — «Поліграфтехніка».

Першість країни серед команд другої ліги. 1 тур. 17 серпня, вівторок. «Газовик» (Комарно) — «Галичина» (Дрогобич), «Бажановець» (Макіївка) — «Динамо» (Луганськ), «Гірник» (Харцизьк) — «Вагонобудівник» (Стаханов), «Чорноморець-2» (Одеса) — «Шахтар» (Павлоград), «Таврія» (Херсон) — «Металург» (Костянтинівка), «Меліоратор» (Каховка) — «Явір» (Краснопілля), «Титан» (Армянськ) — «Нафтохімік» (Кременчук), «Чайка» (Севастополь) — «Рось» (Біла Церква), «Войковець» (Керч) — «Нива-Борисфен» (Бориспіль), «Дружба» (Бердянськ) — «Дністер» (Заліщики), «Азовець» (Маріуполь) — «Зірка» (Кіровоград). **2 тур. 21 серпня, субота.** «Бажановець» — «Вагонобудівник», «Гірник» — «Динамо», «Чорноморець-2» — «Металург», «Таврія» — «Шахтар», «Меліоратор» — «Нафтохімік», «Титан» — «Явір», «Чайка» — «Нива-Борисфен», «Войковець» — «Рось», «Дружба» — «Зірка», «Азовець» — «Дністер». **3 тур. 27 серпня, п'ятниця.** «Бажановець» — «Гірник», «Динамо» — «Чорноморець-2», «Вагонобудівник» — «Таврія», «Шахтар» — «Меліоратор», «Металург» — «Титан», «Явір» — «Чайка», «Нафтохімік» — «Войковець», «Рось» — «Дружба», «Нива-Борисфен» — «Азовець», «Дністер» — «Газовик», «Зірка» — «Галичина». **4 тур. 30 серпня, понеділок.** «Динамо» — «Таврія», «Вагонобудівник» — «Чорноморець-2», «Шахтар» — «Титан», «Металург» — «Меліоратор», «Явір» — «Войковець», «Нафтохімік» — «Чайка», «Рось» — «Азовець», «Нива-Борисфен» — «Дружба», «Дністер» — «Галичина», «Зірка» — «Газовик».

Жарт номера



Головне завдання на сучасному етапі реформи — дожити до зарплати.

Олександр ПЕРЛЮК. **Мал. Олександра ШЕМЕТОВА.**

Споживацькі страждання

ТАК ВЧИТЬ НАУКА...

В ДИТИНСТВІ, пам'ятаю, мати все умовляла: Їж, синку, до кінця — свинки не тримаємо. (Це — щоб доїдав). А коли щось подасть смачне, то застерігає: не квапся, а то язика проковтнеш... (Це — щоб не поспішав). Або ж: не сьорбай так голосно — гусей розбудиш... (Я тоді їх пас...).

Та дитинство, на жаль, швидко промайнуло. На зміну мамі — прийшла дружина... Та й часи інші настали...

От учора — приходжу з роботи... Бачу — на столі — пляшка мінеральної води. Написано: «Броварська». А внизу — ще й по-іноземному!.. Думаю: якби — «Миргородська», то справді повірив би, що мінеральна!

Жінка ніби прочитала мої сумніви.

— Пий, пий,— каже,— вона з бульбашками... А головне — випий цілий стакан. Буде менше місця в шлунку — менше з'їси... Так вчить наука...

Нічого не вдієш — довелося здолати гранчак.

Мию руки. Сідаю до столу.

Дружина вперше за тридцять років спільного життя ставить переді мною таку малесеньку тарілочку, на яку раніше вміщувалось хіба що гарне яйце.

— Це ж блюдце,— коментую.— Що ж сюди влізе?

— Покладу котлету,— відповідає.— У маленькій тарілочці,— кажуть вчені,— порція здається більшою... Психологію треба знати!

Що поробиш! Треба їсти. Сьогодні котлета — це вже розкіш! Та й з наукою дійсно у мене не все гаразд!.. Особливо з психологією... За хвилину там, де лежала не котлета, а котлетка,— залишився тільки її слід. Та й то ледь помітний...

Та — знову зауваження:

— Щоб відчути насичення — потрібно жувати довго і повільно,— занервувала моя половина,— а не ковтати, як гусак сливу...

— Та що ж там було жувати? — обурююсь.

— Знову — прогалини в психології,— чую у відповідь.— Маленьке неважко уявити великим. Це — вже і філософія!..

І наливає мені ще стакан води. Але тепер уже з крану.

— На! — тиче під ніс,— якщо не наївся — вгамуй апетит! Такі рекомендації вчених.

І дійсно. Коли я здолав і цей гранчак, то ледь піднявся з-за столу... Був повен — як спілий кавун!.. Куди було вже їсти!.. Та й апетит — мов вітром здуло.

От що таке за часів економічної кризи наука психології!

І начитана дружина!..

Микола СЬОМКА.

Монологи

ПРО ВЛАДУ І РАДУ

Хто сказав, що у нас безвладдя?! Це — нісенітниця. Недаремно ж ми ґаласували: «Вся влада — Радам!». Так воно й сталося. Не вірите? Факти? Будь ласка. Одного вистачить?

Отже, Україні потрібен термінал для приймання нафти. Від арабських шейхів. Питання життя і смерті держави. З Центру ціла делегація їде в село на березі Чорного моря і просить дозволу на будівництво. Сільська Рада комизиться:

— Ми звикли до запаху моря, а тепер чим пахнутиме?..

Ледве умовили. Пообіцяли поставити потужні вентилятори, щоб гнали запах туди, звідки прийде нафта. Нам нафта — їм запах.

Районна Рада:

— Розумієте, ми там рибку ловимо у вільний від вихідного дня час...

Умовили. Пообіцяли кожному депутату персональний ставок. З рибою.

Обласна Рада і розмовляти не хоче:

— Ми плануємо там будівництво дач. Для народних обранців області. Якщо народові нелегко, то уявіть собі, як важко його обранцям. Потрібна розрядка — на дачах.

Пообіцяли їм дачі. У Криму. Вони теж обіцяють. Подумати.

А ви кажете — безвладдя.

От раніше було безвладдя.

Приїхав би туди один чоловік. Як його?.. Згадав. «Упавноважений».

— Кому тут запах нафти не подобається?! Так-так... Завтра почнуть прибувати танкери. Поки будуватимуть термінал, будете відрами носити нафту на берег. Хоч одна краплина проллється — присвою звання. Почесне. Ворог народу. З усіма наслідками. А ви, кажуть, рибку любите ловити? Ви й уявити собі не можете, скільки риби на Колимі! А хто тут дачки збирається будувати? Ви? А як ви дивитеся на те, щоб побудувати канал? Паралельний до Біломорсько-Балтійського...

Через деякий час в усіх газетах: «Всього за місяць на Чорному морі споруджено термінал. Найактивнішу участь у будівництві брали депутати рад усіх рівнів».

Звичайно, може, все було й не так, як тут описано, але... Якщо сільська рада може поставити на коліна цілу державу, то вже і не знаю, як таке назвати — торжеством демократії чи..?

Анатолій ДЯДЮН.

Київська область.

Демократичні пристрасті

ПОСЛУХАЙТЕ ВІЛЬНУ ЛЮДИНУ!

У КПРС та КПУ я був, у профспілках, що школа,— теж, у товаристві з розповсюдження був, зі збереження був, з охорони був, у сприянні військовим був, у боротьбі за мир був, з розвитку спорту був, прихильником палити був, проти паління був, за культуру споживання напоїв був, проти всіх напоїв був, до тих приходив, до цих записувався. Всюди слухав і платив внески. Добровільно й не дуже.

Все! Годі! Тепер я вільний, сам по собі, просто людина, вільна людина!

— Послухайте вільну людину!

Всі дивляться, минають, йдуть далі.

— Послухайте! Навіщо нам такі депутати? Давайте їх відкликати!

Проходять, стають у черги, купують, несуть.

— Слухайте! Нам ніхто не допоможе! Допоможемо собі самі. Скільки будемо терпіти?

Идуть, йдуть, йдуть... Один зупинився.

— Ти від якої партії?

— Ні від якої! Я вільний!

— А-а-а!

Пішов далі.

— Слу...

— Дав...

— Послух...

Идуть повз, і нікому немає діла. Ще один зупинився.

— Послухай краще сам. Там за рогом збираються республіканські демократи. Лаятимуть комуністичну більшість. Пішли послухаємо!

— Ні, я сам, я хочу, щоб мене слухали.

— Ну диви!

Зупинився другий.

— Приходь завтра на площу, збираються демократичні республіканці, викриватимуть соціальну меншість!

— Я сам хочу сказати. Я вільний, я ні з ким. Послу...

А того вже нема.

Що робити? Що робити? Що робити?

Утворити партію!

Свою. Власну. Зібрати. Об'єднати. Мітинг. Протест. Страйк. Викрити тих. Викрити цих. Маніфест. Програма. Проти. За.

А яку?

Республіканці є, консерватори є, соціалісти є, демократи є, комуністи є, республіканські демократи є, демократичні республіканці є, соціальні демократи є, республіканські соціалісти є, консервативні демократи є, республіканські консерватори є, сільські республіканці є, міські демократи є, капіталістичні консерватори є, демократичні капіталісти є, економічної свободи є, вільної економіки є, захисту колгоспників є, фермерської свободи є, сексуальних меншостей є, економічних більшостей є, захисту гегемону є, захисту від гегемону є, захисту ринку є, захисту від ринку є, спілка є, блок є, асамблея є, союз є, конгрес є, мале об'єднання більшості є, велике об'єднання меншості є... І знов ККУ, КТД, ДДТ, ТКБ... Добре як буду в керівництві. А коли ні? Знову внески, знов усіх слухати, виконувати, мовчати. Ні, не хочу!

Он стоять. Підійшов.

— Що тут?

— Буде!

— Що?

— Щось.

— Я за вами!

— Тут ще двоє.

— Добре.

— Я відійду, тримайтеся за червоною хусткою.

— Де?

— Он!

— Ви недовго?

— Тільки по тару.

Став у чергу. Здається, знайшов! Тут вислухають вільну людину.

Валентин БОНДАРЕНКО.

Мал. Олега ЗВЕРІКА.

Почуте мимохідь

ЗНАЛИСЯ

На автовокзалі молодий парубійко, побачивши біля каси гарненьку дівчину, питає:

— Пробачте, дівчино, по-моєму, ми з вами бачилися в зоопарку.

— Може бути,— хутко відповіла дівчина.— А в якій клітці ви тоді сиділи?

ВОГОНЬ І КОХАННЯ

— Любий,— звертається дружина до свого чоловіка,— ти стрибнув би задля мене у вогонь?..

— З такими забаганками слід було виходити заміж не за мене, а за пожежника!..

ДВАНАДЦЯТЬ

Похилого віку чоловік дивився по телевізору хокейний матч і заснув.

— Вставай, уже дванадцять! — будить дружина.

— На чию користь?! — із жахом схоплюється чоловік.

РИБНЕ МІСЦЕ

— У цьому озері дозволяється ловити рибу? — запитав перехожий в рибалки, що сидів на березі з вудкою.

— Безперечно! — відповів той.

— Виходить, як я піймаю тут рибину, це не буде злочин?

— Ні, це буде диво!

Надіслав Михайло БІЛОКРИНИЦЬКИЙ.

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 800.040

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 Зам. 0311154.

1, 4, 5, 6 сторінки набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».